

Liturgie morgendienst Emmen, 21 mei 2017 Thema: geloofwaardig barmhartig zijn

1. Votum

2. Zegengroet

Genade voor u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus.

3. Zingen: **Psalm 146:1,2** http://www.denieuwepsalmberijming.nl/1-berijmingen-psalm146.html?code=2193&category_id=1

4. Gods wil voor ons leven

5. Zingen: **Gezang 155:1,4,5** (*vers 1,4 geleerd door de kinderen De Rank*)

6. Gebed om verlichting met de heilige Geest

7. Schriftlezing: **Jesaja 58** (*gelezen door...*)

8. Zingen: **NLB 647:1-4**

9. Kindermoment: 'diakenen', daarna zingen:

http://www.kralingschetroep.nl/groep/liedjes/kerst/jezus_zegt_dat_hij.htm (zo mogelijk m.m.v. Muziekgroep, anders via Youtube)

10. Preek

11. Amenlied: **Opwekking 705** (*m.m.v.muziekgroep*)

12. Bevestiging ambtsdragers, lezen formulier, na bevestiging zingen **Psalm 134**

13. Dankgebed, voorbede

14. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*).

15. Slotzang: **Psalm 146:6,7,8**

16. Zegen.

De genade van onze Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

Kindermoment: 'diakenen'

Daarna zingen: 'Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht'

Preek

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

[dia1] Hoe ga je met vluchtelingen om?

Dat is voor nogal wat mensen in deze tijd een belangrijke vraag.

Want nog steeds steken veel mensen uit Afrika in gammele bootjes de Middellandse Zee over, of bereiken anderen vanuit Syrië, Iran en Bangladesh over land de grenzen van Europa. Allemaal op zoek naar een veiliger en beter leven.

Hoe ga je met die vluchtelingen om?

Daarover struikelde deze week de nieuwe regering die in de maak was. [dia2]

Men kon het er niet over eens worden, omdat het een gevoelig onderwerp is, waar de meningen in het land behoorlijk over verdeeld zijn, en waarin ook een zekere verharding aan het optreden is.

Want het Nederlandse volk (zo wordt dan gezegd) pikt het niet langer dat mensen uit andere landen makkelijker een huis kunnen krijgen dan gewone blanke Nederlanders die al jaren op de wachtlijst staan, of dat hun banen worden ingepikt door goedkope arbeidskrachten.

En ook kerkmensen zijn argwanend, want zitten er tussen al die donkere mannen met baarden niet stiekem strijders van IS, of op z'n minst moslims die straks met hun *sharia* de macht willen overnemen in ons land?

Dus, idd: hoe ga je met vluchtelingen om?

Het is altijd weer verbazend (vind ik) hoe actueel de Bijbel dan is.

In verschillende kranten kon je al een verwijzing lezen naar Leviticus 19:34 [dia3] *De vreemdeling mag je niet onderdrukken, heb hen lief als jezelf*, of naar Deuteronomium 10:18-20 [dia4] *(God) verschaft weduwen en wezen recht, neemt vreemdelingen in bescherming en voorziet hen van voedsel en kleding. Ook u moet vreemdelingen met liefde behandelen...*

Hoe concreet en actueel wil je het hebben?!

En ook de tekst die we voor vandaag hebben gekozen spreekt boekdelen, Jesaja 58:10 [dia5] *wanneer je de hongerige schenkt wat je zelf nodig hebt, en de verdrukte gastvrij onthaalt, dan zal je licht in het donker schijnen, je duisternis wordt als het licht van het middaguur.*

Nu staat zo'n tekst niet als losse flodder in de Bijbel, maar binnen een bepaald geheel, een context.

En die moet je natuurlijk wel meenemen, daarom hebben we heel Jesaja 58 gelezen.

Het begint ermee dat het volk dag in dag uit de HERE zoekt: [dia6] het gaat naar de tempel, bidt tot God, en geeft geld aan de arme mensen.

Het is vol verlangen om te ontdekken wat de HERE wil.

Prachtig toch, zou je zeggen?!

Maar dat blijkt het dus niet te zijn: de HERE spreekt over [dia7] *zonden*, ja zelfs *misdaden* van het volk – sjonge, wat is hier aan de hand?

Het volk is zelfs verontwaardigd: *Waarom ziet U niet dat wij vasten en merkt U niet dat wij ons onthouden?*

Zo van: we aanbidden U toch trouw... waarom doet U dan niks, waarom geeft U dan niks...?

Het antwoord van de HERE is onthutsend, en legt een groot manco van het volk bloot.

God laat hen ontdekken dat ze [dia8] **niet een echte relatie** me Hem hebben – ondanks al hun lofprijzing en gebeden.

Het is vooral iets formeels, [dia9] een 'moetje zonder hart', waarin de ge- en verboden centraal staan, maar de toegewijde liefde ontbreekt.

Doen wat je moet doen (zo hoort dat immers), maar wel graag zo kort en snel mogelijk.

En waarin vooral de grenzen worden opgezocht – je letterlijk aan het gebod houden, maar voorbij gaan aan de intentie en essentie ervan.

De bedoeling van vasten is, dat je je onthoudt van luxe, van veel eten en drinken, om je daardoor te kunnen concentreren op de HERE.

Ok, dat vasten doe je keurig volgens het boekje, maar tegelijk ga je gewoon door met handeldrijven, en het afbeulen van je arbeiders. Is dat geloofwaardig?

Zeker, je vast keurig volgens het boekje, maar je gaat ondertussen gewoon door met ruziemaken en strijden en met elkaar op de vuist gaan. Is dat niet ontzettend schijnheilig?

Vervolgens legt de profeet Jesaja namens de HERE uit wat vasten echt inhoudt: [dia10] *misdadige ketenen losmaken, verdrukten bevrijden, ieder juk breken, je brood delen met de hongerigen, onderdak bieden aan arme mensen zonder huis, iemand kleden die haast geen kleren heeft, je bekommeren om je medemens.*

Wat heel bijzonder is, is dat je in de Bijbel meermalen ontdekt dat de HERE zich identificeert met iemand die arm is.

Denk aan [dia11] Spreuken 14:31, waar je leest dat als je iemand die arm is beledigt, dat je dan God beledigt.

En omgekeerd: [dia12] als je iets aan een arme geeft, geef je het aan God (Spreuken 19:17).

In het Nieuwe Testament zie je dat heel duidelijk terug in wat de Here Jezus zegt:

[dia13] *Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters hebben gedaan, hebben jullie voor Mij gedaan.* (Matteus 25:40)

Met andere woorden: als wij niet van de arme, hongerige en dakloze mensen houden, houden we ook niet echt van God.

[dia14] **Hoe wij omgaan met berooide mensen, van huis en haard verdreven, op de vlucht voor ellende en geweld, laat iets zien van wie de HERE voor ons is.**

Geloofwaardig barmhartig zijn. Daad bij het Woord.

In praktijk brengen, concreet maken, wat je gelooft; *practice what you preach*.

De HERE heeft liever dat je eerlijk en rechtvaardig handelt, dan dat je een offer brengt. (Spreuken 21:3)

En [dia15] (zegt JHWH)...*van al jullie (godsdiensstige) feesten heb Ik een afkeer, ze hinderen Mij, ik kan ze niet langer verdragen. Wanneer jullie je handen opheffen, wend Ik mijn ogen af, ook als je aanhoudend bidt luister Ik niet. Aan jullie handen kleeft bloed! Was je, reinig je (...) vermijd alle kwaad, en leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, bied wezen bescherming, sta weduwen bij.* (Jesaja 1:14-17)

Barmhartigheid, rechtvaardigheid, gerechtigheid, [dia16] dat zijn kernwoorden in het christelijke geloof.

Het is alleen wel goed te weten dat de Bijbel deze woorden anders invult dan veel mensen vandaag de dag.

[dia17] Hier, in dit deel van de wereld, denken we vaak aan onze *persoonlijke, individuele rechten*. We willen bevrijd worden van regels die een groep ons oplegt. We willen kunnen doen wat we zelf willen, ongeacht wat mensen om ons heen ervan vinden. **Heel ik-gericht**. De Bijbel vult dat echt anders in. Die laat zien dat jouw gaven, jouw tijd en wat jij allemaal hebt, dat dat allemaal niet van en voor jezelf is.

Rechtvaardigheid in de Bijbel is [dia18] dat jij **jezelf tekort-doet ten gunste van een ander**.

Je leest: *je brood delen met de hongerige*.

[dia19] Maar wat er feitelijk staat is: *dien de hongerige*.

Er staat niet dat dat je wat geld moet geven zodat een ander wat kan eten.

Nee, er staat dat je hen het eten zelf moet opdienen.

Echt betrokken raken, met tijd en emotie, met je lichaam en je geld.

Zoals onze Heer en Heiland Jezus Christus ons heeft vóórgedaan: [dia20] op de knieën de ander de voeten wassen, je eigen leven, alles wat je bent en hebt, geven om de ander te redden.

Niet vragen 'wat kost dat?', maar 'kom maar hier, wat heb je nodig?'

Investeren in het leven van anderen.

Wanneer je de hongerige schenkt wat je zelf nodig hebt (NB: wat jij zelf nodig hebt!), dan schijnt je licht in het donker!

Er staat: *onderdak bieden aan arme mensen zonder huis*.

[dia21] Maar hier gaat het om vreemdelingen, vluchtelingen, iemand uit een ander land die in jouw land komt zonder enig bezit.

Bijzonder is dat het woord zoiets betekent als [dia22] *mensen van ons vlees en bloed*.

Om familie dus. En familie – dat betekent voor iemand uit het land van de Bijbel alles.

Persoonlijk geluk gaat nooit buiten het geluk van familie om.

Maar dit had ook tot gevolg dat mensen zeiden: 'eigen volk eerst'.

En nu zegt de HERE dus: hoho, nee, die arme mens die op jouw pad komt, is net zo goed jouw 'vlees en bloed' als je familielid. Ook voor die vluchteling ben jij verantwoordelijk.

En als jij de voordelen die jezelf kunt genieten, niet wilt delen met hen die die voordelen niet hebben, dan is dat onrechtvaardig.

[dia23] Nu kan ik me best voorstellen dat je hier wat moedeloos van wordt – je kunt toch de ellende van de hele wereld niet op je hals nemen? Moet je je echt verantwoordelijk

voelen voor het onrecht dat duizenden kilometers verderop gebeurt?

Nou ja, die vluchtelingen die, door veel geld te betalen aan mensensmokkelaars, hun leven wagen in gammele bootjes en stinkende afgesloten vrachtwagens, komen natuurlijk niet voor niets hier naar toe.

Als we alles wat er in de wereld is wat eerlijker zouden verdelen, als we een eerlijker prijs zouden betalen voor alles wat we uit die landen hebben gehaald en nog steeds halen, als we zorgen dat het daar net zo goed is als hier, zou er al een veel minder groot probleem zijn.

En zeker, sommige problemen (bijvoorbeeld dictators in die landen die alle geld naar zichzelf toe trekken) – daar kun je zelf niet zoveel aan doen.

[dia24] Je hoeft ook niet te doen wat je niet kan.

[dia25] Maar wat je *wel* kunt doen, *doe* dat dan ook! En dan niet krenterig maar royaal. Wees geloofwaardig barmhartig.

[dia26] **Dien. Deel. Doe.** *Practice what you preach.*

Dan zal je licht in het donker schijnen...

Ja, en dan is er nog wat: dan zal niet alleen je licht in het donker schijnen, maar [dia27] ook *je eigen duisternis wordt als het licht van het middaguur.*

Want er was toch iets wat de gelovigen in de tijd van Jesaja niet snapten?

Ze verwijten de HERE: *waarom ziet U niet dat wij vasten, en merkt U niet dat wij ons onthouden?*

Nou doen ze precies wat de HERE vraagt, en wat krijgen ze ervoor terug?

Dat gevoel kan je zelf ook wel 's hebben: al dat bidden, al dat preken, waar is dat goed voor? Er verandert toch niks...

Nou ga je zo keurig elke zondag naar de kerk en je leest elke dag een stukje in de Bijbel en zegt netjes je gebedje op... en dan overkomt je toch wat... krijg je toch niet wat je zo graag wil... valt het allemaal zo tegen...

Weet je wat het probleem is van die gelovigen in de tijd van Jesaja?

Dat niet alleen belangrijk is [dia28] **WAT** je doet, maar ook **WAAROM**.

Ze hebben het idee dat ze door hun goede daden druk op God kunnen uitoefenen.

Ze denken dat ze een goed leven leiden en dat God dan wel min of meer verplicht is naar hen te luisteren.

Dus in feite gaat het hen nog steeds om zichzelf. Ze zijn **IK-gericht**.

En dat is precies wat kenmerkend is voor het menselijk hart.

Het is precies wat deze wereld tot de onrechtvaardige puinhoop maakt die het is (Keller).

Als je denkt dat God je zal zegenen als jij je netjes gedraagt, en je houdt aan wat in de Bijbel staat, en goed meedoet in de kerkdiensten, en dan ook nog 's geeft aan de arme mensen – dan heb je niets gedaan aan je IK-gerichtheid. Je hebt het in feite alleen maar erger gemaakt, omdat je die IK-gerichtheid hebt verborgen achter religie.

Als je op deze manier goed bent voor de arme mensen, doe je dat niet voor die arme mensen, of voor de HERE, maar voor jezelf.

Als je angst of trots gebruikt om mensen aan te sporen goed te doen, wordt het kwaad in het hart alleen maar gevoed.

Het zal mensen nooit veranderen in rechtvaardige mensen, die radicaal zichzelf kunnen

opofferen en geven, in mensen die hun leven verbinden met dat van anderen die onze hulp nodig hebben (Keller).

Hoe kun je zover komen dat je doet wat de HERE van je vraagt, barmhartig zijn voor vreemdelingen en vluchtelingen, goed doen omwille van God en niet om jouzelf?

Dat kun je [dia29] **als je je vreugde vindt in de HERE** (Jesaja 58:14).

Als dat je *drive* is: de vreugde van de HERE.

Richt je aandacht daarom op Hem.

Jezus is in ons leven gekomen, [dia30] Hij legde zijn heerlijkheid af, en is een dienstknecht geworden, ging op de knieën om je voeten te wassen en stierf als verschoppeling voor jou aan het kruis.

Dat is de vreugde die je mag vinden in de Heer.

Dat kan je van je IK-gerichtheid verlossen.

Wanneer je bedenkt wat Hij voor jou heeft doorstaan... kun je van Hem gaan houden om wie Hij is en om wie jij dankzij Hem mag zijn.

En oprecht, van harte, zonder vooroordeel houden van de mensen die Hij schiep.

Ons leven aan hen geven, omdat Hij zijn leven gaf aan ons.

[dia31] **Dienen, delen, doen**, omdat Hij ons dient, en deelt en doet.

Amen

[dia32]